

Spis: 366/2022/KO / reg. záznam: 11170/2022

SPRÁVA o výsledkoch kontroly

V súlade s ustanovením §18f ods. 1 písm. d) zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a v zmysle schváleného plánu kontrolnej činnosti na 1. polrok 2022, schváleného uznesením Mestského zastupiteľstva v Krompachoch č. 33/B.36 zo dňa 15. decembra 2021 **predkladám MsZ v Krompachoch informácie o výsledkoch kontrol:**

Číslo kontroly	3/2022
Povinná osoba	Základná škola s materskou školou, SNP 47, Krompachy
Označenie kontroly	Kontrola vykonania inventarizácie majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov k 31.12.2021.
Kontrolované obdobie	k 31. 12 2021
Dátum prevzatia správy povinnou osobou	23. máj 2022

Cieľom kontroly bolo preveriť dodržiavanie a uplatňovanie všeobecne záväzných právnych predpisov a interných predpisov v procese inventarizácie majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov ku dňu riadnej účtovnej závierky.

Inventarizáciou overuje účtovná jednotka, či stav majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov v účtovníctve zodpovedá skutočnosti. Účtovná jednotka je povinná inventarizovať majetok, záväzky a rozdiel majetku a záväzkov podľa § 29 a § 30 zákona o účtovníctve.

Povinnosť inventarizovať majetok, záväzky a rozdiel majetku a záväzkov vyplýva z § 6 ods. 3 zákona o účtovníctve. Inventarizáciu účtovná jednotka vykonáva ku dňu, ku ktorému zostavuje riadnu alebo mimoriadnu účtovnú závierku.

Účtovníctvo účtovnej jednotky je preukázateľné, ak všetky účtovné záznamy sú preukázateľné (§32) a účtovná jednotka vykonala inventarizáciu.

1. Vnútorne predpisy

1.1 Zriaďovacia listina

Základná škola s materskou školou, so sídlom SNP 47, Krompachy bola zriadená mestom Krompachy, zriaďovacou listinou podľa § 6 a §22 zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, s účinnosťou od 1.septembra 2012 na dobu neurčitú.

V zriaďovacej listine v čl. 2 Identifikačné údaje v bode 5. Súčasti školy sú uvedené:

Výdajná školská jedáleň, SNP 44, Krompachy

Školský klub detí, SNP 47, Krompachy

Doplnkom č. 1 v čl. 2, bod 9. bod d) sa zriaďovacia listina doplnila o zabezpečenie výchovy a vzdelávania prostredníctvom školského vzdelávacieho programu, ktorý poskytuje predprimárne vzdelanie a v bode 11. bolo upravené vecné a finančné vymedzenie majetku.

Doplnkom č. 2, schváleným MsZ v Krompachoch dňa 22.4.2012 uznesením č. 15/D.23 sa zriaďovacia listina doplnila o elokované pracovisko: SNP 56, ako súčasť Základnej školy s materskou školou, SNP 47.

Doplnkom č. 3 schváleným MsZ v Krompachoch dňa 29.9.2021 uznesením č. 31/C.22 sa zriaďovacia listina doplnila o elokované pracovisko: SNP 45, ako súčasť Základnej školy s materskou školou, SNP 47.

Dňa 27.9.2021 bolo RÚVZ v Spišskej Novej Vsi vydané Rozhodnutie č. HDaM-5726/1654/2021-5949/2021, ktorým bol schválený prevádzkový poriadok zariadenia – Elokované pracovisko Základnej školy s materskou školou, SNP 45, 053 42 Krompachy.

Dňa 21.10.2021 bolo Obcou Richnava, Stavebný úrad vydané Rozhodnutie číslo S2021/2277/Já-KR, ktorým povoľuje predčasné užívanie stavby „Rekonštrukcia a prestavba rodinného domu na pavilón Základnej školy“ na pozemkoch C KN č. 2503, 2504, 2505 a 2506 podľa GP č. 2503/5 a 2504/4, 2504/5 v katastrálnom území Krompachy. Právoplatné rozhodnutie je súčasťou spisu Mesta Krompachy č.516/2021/VY bez pridelenia registrátorného čísla.

Do dňa začatia kontroly nebol povinnou osobou preukázaný prevod správy k tomuto majetku. Kontrolou bolo zistené, že budova je využívaná na vyučovací proces v súlade so schváleným prevádzkovým poriadkom.

Kontrolné zistenie č. 1

*Nezaradením stavby do majetku mesta zo strany zriaďovateľa **nebolo dodržané ustanovenie § 26 Postupov účtovania**, podľa ktorého uvedením do užívania sa rozumie aj vydanie povolenia na predčasné užívanie stavby alebo rozhodnutia o dočasnom užívaní stavby na skúšobnú prevádzku. Inventarizáciou majetku nebol zo strany povinnej osoby zistený prebytočný dlhodobý hmotný majetok (budova školy).*

Zriaďovacia listina vrátane doplnkov je zverejnená na webovom sídle rozpočtovej organizácie <https://zssnkpompachy.edupage.org/a/informacie-pre-verejnost> v súlade s § 5 zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

1.2 Vnútny predpis upravujúci postup pri inventarizácii

Povinná osoba predložila ku kontrole Smernicu č. 4/2019 – Vnútny predpis o hospodárení a nakladaní s verejnými prostriedkami a majetkom mesta v správe školy s účinnosťou od 4.11.2019, ktorá bližšie neupravuje prípravu a proces vykonania inventarizácie. Interný predpis upravuje vymedzenie základných pojmov majetku, spôsob jeho oceňovania, evidenciu majetku, inventarizáciu, vyradenie majetku a záverečné ustanovenia.

Kontrolné zistenie č. 2

Článok IV. Vyradenie majetku Smernice č. 4/2019 nie je v súlade s platnými Zásadami hospodárenia s majetkom mesta Krompachy. Odporúčam zosúladiť interný predpis – smernicu s platnými Zásadami hospodárenia a nakladania s majetkom mesta Krompachy.

Taktiež odporúčam vo vnútornom predpise (smernici) organizácie určiť kompetencie a zodpovednosť vedúceho účtovnej jednotky, predsedov a členov inventarizačných komisií v procese vykonávania inventarizácie a proces vykonania inventarizácie, nakoľko tieto povinná osoba nemá bližšie určené.

Zákon neukladá povinnosť predmetnú smernicu vypracovať, avšak vzhľadom na rozsah inventarizovaného majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov **odporúčam upraviť interný predpis (smernicu) v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, ktorý je predpokladom správnej inventarizácie.**

2. Príprava inventarizácie

Vydaním príkazu na vykonanie inventarizácie sa začína proces inventarizácie. Príkaz vydáva štatutárny zástupca organizácie.

Dňa 16.11.2021 bol riaditeľkou školy vydaný „Príkaz riaditeľky základnej školy s materskou školou č. 1/2021 na vykonanie riadnej inventarizácie majetku a záväzkov, rozdielu majetku a záväzkov v roku 2021“, v ktorom ustanovuje zloženie členov: centrálnej inventarizačnej komisie (CIK), vyradovacej komisie (VIK), čiastkových inventarizačných komisií (ČIK).

Súčasťou príkazu je „Postup inventarizačných prác“ so stanovením termínov a určením postupu prác pre vykonanie riadnej inventarizácie, jej ukončenie vypracovaním zápisu z inventarizácie spravovaného majetku Mesta Kropachy a vrátane inventúrnych súpisov ich odovzdanie na ekonomické odd. referát správy majetku MsÚ v Kropachoch do 14.1.2022. Prílohou je oboznámenie sa zamestnancov s príkazom riaditeľky školy.

Ku kontrole **boli predložené** menovacie dekréty predsedov a členov CIK a VIK. Neboli predložené menovacie dekréty vedúcich a členov ČIK.

3. Inventúrne súpisy

Výsledky inventúry sa zaznamenávajú v inventúrnych súpisoch. Inventúrny súpis je účtovný záznam, ktorý **zabezpečuje preukázateľnosť účtovníctva** (§ 8 ods. 4 zákona o účtovníctve) a podľa § 30 ods. 2 zákona o účtovníctve **musí obsahovať**:

- a) obchodné meno alebo názov ÚJ; sídlo
- b) deň začatia inventúry, deň, ku ktorému bola inventúra vykonaná, a deň skončenia inventúry,
- c) stav majetku s uvedením jednotiek množstva a ceny podľa § 25,
- d) miesto uloženia majetku,
- e) meno, priezvisko a podpisový záznam hmotne zodpovednej osoby alebo zodpovednej osoby za príslušný druh majetku.
- f) zoznam záväzkov a ich ocenenie podľa § 25,
- g) zoznam skutočného stavu rozdielu majetku a záväzkov,
- h) odporúčania na posúdenie reálnosti ocenenia majetku a záväzkov k dátumu, ku ktorému sa účtovná závierka zostavuje, zistené pri vykonávaní inventúry na účely úpravy ocenenia majetku a záväzkov podľa §26 a 27, ak sú takéto skutočnosti známe osobám, ktoré vykonali inventúru.
- i) meno, priezvisko a podpisový záznam osôb zodpovedných za zistenie skutočného stavu majetku, záväzkov a rozdielu majetku záväzkov
- j) poznámky.

Podľa Metodického usmernenia MF SR č. MF/007657/2020-352 sa inventúrne súpisy usporiadajú tak, aby bolo porovnanie skutočných stavov majetku a záväzkov so stavom v účtovníctve prehľadné a umožňovalo zistenie prípadných inventarizačných rozdielov.

Kontrolné zistenie č. 3

*Kontrolou inventúrnych súpisov majetku a záväzkov bolo zistené, že povinná osoba vyhotovila zostavy s názvom „dokladová inventúra“ s uvedením čísla účtu a jeho zostatku obrátov Má dať a Dať z Hlavnej knihy k 31.12.2021 s uvedením mena, priezviska a podpisu hospodára, účtovníčky a riaditeľky školy. Povinná osoba **nevyhotovila inventúrne súpisy** podľa vykázaných zostatkov v súvahe u týchto účtov:*

- *obežného majetku – finančných účtov, účty v bankách – účet 221, 222*
- *záväzkov – účty 355, 357, 472, 379, 331, 336, 342*
- *časového rozlíšenia - účet 381, 384*
- *výsledku hospodárenia – účet 428*

Nevyhotovením inventúrnych súpisov všetkého majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov vykázaného v súvahe k 31.12.2021 došlo k porušeniu ustanovenia § 30 a nezabezpečeniu preukázateľnosti účtovníctva v zmysle § 8 ods. 4 zákona č. 431/2002 o účtovníctve v znení neskorších predpisov.

Kontrolné zistenie č. 4

Na predložených inventúrnych súpisoch **nie sú na všetkých stranách** uvedené podpisové záznamy jednotlivých členov príslušných inventúrnych komisií, čím nebolo dodržané ustanovenie § 30 ods. 2 zákona o účtovníctve. Podpisové záznamy členov IK sú uvedené iba na posledných stranách inventúrnych súpisov.

Kontrolné zistenie č. 5

Na predložených inventúrnych súpisoch dlhodobého hmotného majetku a drobného hmotného majetku k 31.12.2021 usporiadaných podľa jeho uloženia v jednotlivých miestnostiach organizácie **je vykázané manko u všetkých položiek majetku** s uvedením množstva a hodnoty tohto majetku. Zároveň toto zistenie (manko) nie je vykázané ako inventarizačný rozdiel k 31.12.2021. Na inventúrnych súpisov je uvedený dátum začatia inventúry dňa 25.11.2021, deň skončenia inventúry dňa 31.12.2021, ale overenie skutočného stavu majetku členmi inventúrnych komisií s uvedením ich fyzických podpisov bolo realizované dňa 11.1.2022.

Tým, že na inventúrnych súpisoch je mylne zaznamenané manko, nebol zistený prebytočný majetok (budova), zároveň členovia inventúrnych komisií fyzicky vykonali inventúru majetku až po dni jej ukončenia svedčí o tom, že **inventúra dlhodobého hmotného majetku bola vykonaná iba formálne, bez fyzického prepočítania skutočného stavu majetku vedeného v účtovnej evidencii**, čím nebolo dodržané ustanovenie § 29 a § 30 zákona o účtovníctve.

4. Inventarizačný zápis

Inventarizačný zápis je účtovný záznam, ktorým sa **preukazuje vecná správnosť účtovníctva** a ktorý podľa § 30 ods. 3 zákona o účtovníctve **musí obsahovať**:

- a) obchodné meno alebo názov ÚJ, sídlo,
- b) výsledky vyplývajúce z porovnania skutočného stavu majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov s účtovným stavom (inventarizačné rozdiely),
- c) výsledky vyplývajúce z posúdenia reálnosti ocenenia majetku a záväzkov podľa § 26 a § 27 (návrh na tvorbu a rozpustenie rezerv a opravných položiek),
- d) meno, priezvisko a podpisový záznam osoby alebo osôb zodpovedných za vykonanie inventarizácie v ÚJ.

Kontrolné zistenie č. 6

Ku kontrole bola predložená „Správa o výsledku riadnej inventarizácie k 31.12.2021“ a **dve verzie inventarizačného zápisu k 31.12.2021** vypracovaných povinnou osobou, a to:

- Inventarizačný zápis obsahujúci výsledky vyplývajúce podľa § 30 ods. 3 písm. b) a c) zákona o účtovníctve bez podpisov členov CIK určených v príkaze riaditeľky školy.
- Inventarizačný zápis, ktorý neobsahuje náležitosti podľa § 30 ods. 3 zákona o účtovníctve s podpismi členov CIK podľa príkazu riaditeľky školy.

Do budúcnosti odporúčam vypracovať jeden inventarizačný zápis k 31.12., ktorý bude spĺňať všetky náležitosti vyplývajúce z § 30 zákona o účtovníctve a príkazu riaditeľky školy na vykonanie riadnej inventarizácie.

Kontrolou bolo zistené, že boli vypracované inventarizačné zápisy bez predchádzajúceho vykonania inventúry – chýbajúce inventúrne súpisy, z čoho vyplýva, že inventarizácia majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov k 31.12.2021 zo strany povinnej osoby bola vykonaná iba formálne.

5. Reálnosť ocenenia majetku

Okrem zistenia fyzickej existencie sa pri inventarizácii posudzuje aj reálnosť ocenenia majetku.

Podľa ustanovenia § 26 ods. 3 zákona o účtovníctve, ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, je ÚJ povinná upraviť ocenenie hodnoty majetku, vytvoriť rezervy a odpisovať majetok v súlade s účtovnými zásadami a účtovnými metódami.

Pre účtovné jednotky, ktorými sú obec, RO, PO aj naďalej platí povinnosť odpisovať podľa platných Postupov účtovania a Metodického usmernenia č. MF/013292/2017-352 zo dňa 29.5.2017 o odpisovaní dlhodobého majetku v znení dodatku č. 1 – prechod z daňových odpisov na účtovné odpisy u majetku, pri ktorom je významný rozdiel medzi zostatkovou cenou podľa sadzieb zákona o dani z príjmov a podľa predpokladanej doby životnosti.

Rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, obce a vyššie územné celky odpisujú dlhodobý nehmotný majetok a dlhodobý hmotný majetok nepriamo prostredníctvom účtovných odpisov. Zostatková cena sa zisťuje pomocou oprávok k dlhodobému nehmotnému a dlhodobému hmotnému majetku. Dlhodobý hmotný majetok sa odpisuje počas predpokladanej doby používania zodpovedajúcej spotrebe budúcich ekonomických úžitkov z majetku. Ak sa zmenia podmienky používania majetku, prehodnotí sa odpisový plán a upraví sa zostatková doba odpisovania alebo sadzby odpisovania.

Z tohto dôvodu odporúčam prehodnotiť predpokladanú dobu životnosti dlhodobého majetku a prepočet odpisov podľa citovaného usmernenia.

6. Vyradenie a likvidácia majetku

Zásady hospodárenia a nakladania s majetkom mesta Krompachy (ďalej len zásady hospodárenia) v § 4 upravujú nakladanie s prebytočným a neupotrebitelným majetkom mesta.

Ustanovenie § 4 ods. 6 znie:

„Neupotrebitelný alebo prebytočný nehnuteľný a hnutelný majetok mesta určený na vyradenie z evidencie **vyraduje a likviduje mesto, ak zastupiteľstvo alebo primátor podľa ich pôsobnosti vo svojom rozhodnutí neurčili**, že tento majetok môže vyradiť a následne zlikvidovať priamo správca majetku.“

Ku kontrole bol predložený „Zoznam drobného hmotného majetku navrhovaného na vyradenie k 31.12.2021“ v celkovej hodnote **17 832,28 €**, so stanoviskom Vyradovacej komisie MsZ v Krompachoch s odporúčaním vyradiť drobný hmotný majetok podľa predloženého návrhu likvidáciou s uvedením priezviska a podpisového záznamu podpredsedu vyradovacej komisie MsZ a jej jednotlivých členov zo dňa 21.12.2021. Z predloženého dokumentu nie je zrejmé, kedy bol predložený v podateľni MsÚ, nakoľko nie je opatrený prezenčnou pečiatkou podateľne MsÚ.

Zoznam drobného hmotného majetku navrhovaného na vyradenie k 31.12.2021 obsahuje 14 ks akumulátorových pecí v obstarávacej cene spolu 11 276,74 € ako prebytočný majetok, ktorý bol Protokolom o odovzdaní budovy MŠ SNP 44 zo dňa 18.8.2020 odovzdaný zriaďovateľovi – Mestu Krompachy.

Zároveň bol povinnou osobou predložený zoznam DHM a OTE ZŠ s MŠ zlikvidovaného k 31.12.2021, z ktorého nie je zrejmé kedy bol tento majetok zlikvidovaný, nakoľko nie je uvedený dátum a spôsob likvidácie tohto majetku.

Kontrolné zistenie č. 7

Povinná osoba nepredložila rozhodnutie primátorky mesta podľa platných Zásad hospodárenia o prebytočnosti alebo neupotrebitelnosti hnutelnej veci, ak jej zostatková cena neprevyšuje 3 500,- € a o spôsobe ďalšieho nakladania s ňou, zároveň likvidovala majetok bez rozhodnutia zriaďovateľa a ďalšom nakladaní s týmto majetkom.

*Postup pri vyrad'ovaní majetku povinnej osoby nebol v súlade s platnými Zásadami hospodárenia a nakladania s majetkom mesta Krompachy. Nebolo dodržané pravidlo vyplývajúce z § 4 ods. 4 Zásad, podľa ktorého: „V prípade majetku mesta referent správy majetku mesta, resp. správca v prípade majetku mesta, ktorý je zverený do správy správcovi, predloží mestu návrh na vyradenie spolu s príslušnou dokumentáciou, pričom k strojom, prístrojom, zariadeniam a dopravným prostriedkom sa prikladá aj odborný technický posudok o ich neopraviteľnosti, zastaranosti alebo nepoužiteľnosti, ktorý následne preskúma vyrad'ovacia komisia a vyjadrí sa, či ide o prebytočný alebo neupotrebitel'ný majetok; **vyjadrenie vyrad'ovacej komisie sa následne predkladá na rozhodnutie zastupiteľ'stva, resp. primátora o prebytočnosti alebo neupotrebitel'nosti vecí a o ďalšom nakladaní s ňou.** Toto ustanovenie sa vzťahuje primerane aj na iné fyzické a právnické osoby, ktoré vykonávajú správu majetku mesta alebo užívajú majetok mesta na základe zmluvy.“*

Kontrolné zistenie č. 8

Kontrolou bol zistený nesúlad medzi dátumom vyhotovenia zápisov návrhov na vyradenie majetku zo dňa 3.12.2021, dátumom vykonania inventúry hmotného majetku dňa 11.1.2022 a dátumom vyhotovenia inventarizačných zápisov bez zistenia inventúrnych rozdielov dňa 14.1.2022, čo znamená, že návrhy na vyradenie majetku neboli vypracované počas jeho skutočnej inventúry členmi ČIK, ale vo fáze prípravy inventarizácie zamestnancom školy zodpovedným za evidenciu majetku, čím nebol dodržaný postup podľa Metodického usmernenia MF SR č. MF/007657/2020-352.

7. Základná finančná kontrola

V súlade so zákonom č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov musí byť každá finančná operácia alebo jej časť overená základnou finančnou kontrolou.

Finančná operácia alebo jej časť je podľa § 2 písm. d) zákona č. 357/2015 Z.z. príjem, poskytnutie alebo použitie verejných financií, právny úkon alebo iný úkon majetkovej povahy (vyrad'ovanie majetku). Pri vyrad'ovaní majetku sa overí súlad s rozhodnutím o vyradení majetku vydanom podľa osobitného predpisu a vnútornými predpismi.

Kontrolné zistenie č. 9

Dodatočne bolo dňa 3.5.2022 doložené hlavnej kontrolórke vykonanie základnej finančnej kontroly súvisiace s vyradením majetku.

*Kontrolou bolo zistené, že **predložené doklady súvisiace s vyradením majetku boli povinnou osobou vystavené dňa 3.12.2021, následne predložené zriaďovateľovi na vyjadrenie Vyrad'ovacej komisie, ktorá svoje stanovisko odporúčala dňa 22.12.2021. Základnú finančnú kontrolu vykonala riaditeľka školy a hospodár školy s uvedením svojho mena, priezviska, podpisu až dňa 14.1.2022, čím povinná osoba nepostupovala v súlade so zákonom č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov.***

8. Záver

Cieľom inventarizácie je overenie stavu majetku a jeho zdrojov krytia, overenie ocenenia majetku, prehodnotenie predpokladanej doby životnosti dlhodobého majetku a prepočet odpisov.

Zabezpečuje sa ňou preukázateľnosť vedenia účtovníctva, správnosť ocenenia zložiek majetku a záväzkov v účtovnej závierke, overenie stavu vzájomných pohľadávok a záväzkov pre zostavenie konsolidovanej účtovnej závierky, verné a pravdivé vykázanie údajov v účtovnej závierke.

Postup na seba nadväzujúcich inventarizačných prác definuje Metodické usmernenie MF SR č. MF/007657/2020-352, podľa ktorých odporúčam postupovať pri inventarizácií.

Predpokladom správnej inventarizácie je vypracovanie interného predpisu, ktorý definuje evidenciu majetku, spôsob jeho oceňovania, kompetencie a zodpovednosť vedúceho účtovnej jednotky, predsedov a členov inventarizačných komisií v procese vykonávania inventarizácie, samotný proces jej vykonania, vyradenie, spôsob likvidácie majetku a prípadne ďalšie ustanovenia.

Pri vyradovaní majetku je dôležité postupovať podľa platných Zásad hospodárenia a fyzickú likvidáciu vyradeného neupotrebitel'ného majetku vo všetkých prípadoch dokumentovať vierohodným dokladom o skutočnosti ako bolo s likvidovaným majetkom naložené (príjemka zo zberného dvora, doklad o odovzdaní majetku inej organizácií prípadne zriaďovateľovi, doklad o odpredaji atď).

Vykonanou kontrolou boli zistené nedostatky, tak ako sú uvedené v jednotlivých bodoch návrhu správy, ktoré je potrebné odstrániť a v budúcnosti predchádzať ich opakovaniu.

V Krompachoch, dňa 1. júna 2022

Ing. Marta Legátová
hlavná kontrolórka